Dijous, 14 d'octubre 1937.
An III Núm. 618
Redacció i Administració: Ronda Universitat, núm. 25.
Imprenta: Tallers, núm. 48.
Telèfons: 14446-22122
BARCELONA
PREU: 15 CENTIMS

ULTIMA HORA

INFORMACIO • CRITICA • REPORTATGE

Avui, pàgina 4:
COPS D'ESTAT, CRIMS, ESPIONATGE

Tramesa d'armes i municions al Govern legítim de la República

Control marítim de l'illa de Menorca

El Consell susoès ahir, es celebrarà aquesta tarda

A causa de l'absència dels consellers Comorera, Vidiella, Calvet i Bosc Gimpera, que no pogueren arribar a temps per tal de poder assistir a la reunió del Consell convocat per ahir a la tarda, fou ajornat per a avui.

A la Secretaria de la Presidència han informat que la reunió tindrà lloc aquesta tarda, a les sis. Sembla que aquest Consell es dedicarà a estudiar i aprovar assumptes de tràmit.

Hilari Salvador es reintegra a l'Alcaldia

Havent tornar a Barcelona l'Alcalde efectiu, Hilari Salvador, aquest s'ha encarregat de l'Alcaldia, ha cessat en l'exercici accidental de la mateixa el Conseller Regidor senyor Josep Escofet.

Aquesta tarda, Consell de ministres

València, 14. — A la Presidència del Consell han dit als periodistes que aquesta tarda, a les cinc, es reuniran els ministres en Consell ordinari.

Deu anys de presó per a cinc antifeixistes italians

Roma, 14. — Anit acabà el procés de 11 antifeixistes milanesos. S'ha condemnat a deu anys de reclusió Grachi, Venanzi, Tosta i Ravazzi i el pintor Aligi Bassú.

Els altres cinc han estat absolts per manca de proves.

El poble comprèn...

La decisió presidencial de donar per acabat el seu mandat, fonamentada, segons la nota lliurada pel propi President, en la interpretació d'un article de l'Estatut Interior de Catalunya, ha estat comentada i extraordinàriament remarcada per la Premsa d'ací i de fora d'ací.

Tots els comentaris de Premsa ---que creiem que reflecteixen fidelment, en aquest cas, l'opinió de les masses populars--- coincideixen a apreciar, en la decisió del President que motius d'índole política o almenys motius exteriors a la interpretació d'un tex legal, l'han impellit a adoptar una actitud de tanta transcendència.

Opinem, amb un criteri purament personal, que la fina sensibilitat del nostre poble ha sabut copsar, al llarg d'aquests darrers mesos, i davant l'anunci de nous esdeveniments que poden influir en l'avenir de la personalitat jurídica i política de Catalunya, que potser hi havia raons prou poderoses que poguessin influir en l'ànim del nostre President respecte a quina era, en aquests moments, l'actitud més digna i més patriòtica a seguir.

Retornem a la nota lliurada pel President: "Continuo creient ---diu--- que dels serveis que en la meva agitada vida he prestat a Catalunya i a tota la República Espanyola, els més valuosos són els del 18 de juliol ençà." I això que saben tots els catalans i els no catalans residents ací i els militants de Partits no radicats a Catalunya, sembla que ho han volgut ignorar i encara ho han volgut desvirtuar i minimitzar veus i plomes d'ací i de fora. No repetirem per centèsima vegada tot el que Catalunya ha fet i ha aportat per a la guerra, perquè Catalunya no ha de cotitzar el seu esforç. Els que neguen o minven l'esforç dels catalans als fronts i en la seva acollidora reraguarda saben tan bé com nosaltres quin és el seu volum. Però potser ha arribat l'hora de dir clarament que Catalunya i els catalans no tenen res a veure amb les intromissions de tots els caires que en circumstàncies difícils i àdhuc tràgiques, al seu redós han martiritzat i han afeblit la nostra terra.

Per això ens sobta que des d'ací i des de fora, alguns que poden estar ben assabentats es demanin ara, amb una inadmissible candidesa, que caldria caber quines són les causes que han motivat la decisió presidencial.

CATALUNYA, AL COSTAT DEL SEU PRESIDENT

Sense mica d'hipèrbole pot dir-se avui que tot Catalunya està al costat del seu President. No és que hagi deixat d'estar-hi mai, no és que la figura simbòlica de Lluís Companys hagi mai minvat en l'esperit dels catalans i dels que sense ésser-ho viuen a Catalunya i han pogut seguir la vida modèlica del nostre President, no; però és que aquesta vegada la sensibilitat del poble ha reaccionat unànimement en saber que Lluís Companys manifestava públicament el seu desig d'apartar-se voluntàriament del lloc al qual el poble va portar-lo.

Es tot Catalunya, són tots els republicans i antifeixistes d'Espanya i de fora d'Espanya que s'han apressat a manifestar la seva adhesió a Lluís Companys, adhesió que en les circumstàncies actuals vol significar un preu que continui al lloc que ocupa.

Les veus que arriben cada dia al President, els manifestos de les entitats polítiques i de les organitzacions obreres de diferents caires, els telegrames que arriben de la resta de l'Espanya lleial i els de l'estranger tramesos per figures prestigioses de la política internacional i els comunicats dels Ajuntaments de tot Catalunya, tots respiren el mateix ambient: «Companys, l'instaurador de la República, el triomfador del 19 de juliol, ha d'ésser el President de Catalunya a l'hora de la victòria de la guerra contra el feixisme.»

El que acabem de dir, deixa ja a entendre que a la secretaria de la Presidència continuen rebent-se un gran nombre d'adhesions, i que avui com ahir i abans-d'ahir el President ha continuat rebent un sens fi de visites d'altes personalitats polítiques.

*

En l'edició d'ahir, i en donar compte de la visita que efectuà el conseil permanent del directori d'Esquerra Republicana de Catalunya al President de la Generalitat, involuntàriament deixàrem de fer constar el nom del senyor Castan, representant de la Federació de Lleida. Cosa que fem remarcar avui per tal de subsanar l'oblit involuntari.

VUIT MORTS I VUIT FERITS EN EL BOMBARDEIG D'ANIT

Segons referència de caràcter oficial facilitada a la Prefectura de Policia, els morts amb motiu del bombardeig d'anit, són: Josep Goyallol Mayol, Tomàs Martí Gómez, Maria Sallares de Pérez, Maria Reig i un home i una dona sense identificar. Els ferits, són: Francesc Ots Soler, Remei Climent Guillen, Vicenç Gibert Calsina i la seva germana Angels, Juli Bergés Busquets, Joaquim Martinez Muñoz, Josep Roig Garcia, Agustí Garcia Vallès, Miquel Arrufat i Josep Miquel Martínez.

Darrerament ens arriba la referència d'haver mort dos dels ferits, la qual cosa fa pujar el nombre de morts a vuit i el de ferits també a vuit.

Sembla que ho ha proposat França a Anglaterra davant la gairebé seguretat que Itàlia vol anar fins a la fi en la guerra espanyola

Molta prudència en les esferes oficials de Londres, que la premsa d'esquerra interpreta i en diu «abdicació davant el feixisme»

Londres, 14. — En aquests moments no hi ha indicacions precises sobre les mesures que pensen adoptar els Governs de París i de Londres en el cas d'un fracàs definitiu de la no intervenció i davant la negativa d'Itàlia a tractar de la retirada dels «voluntaris» d'Espanya. De moment sembla segur que en el Comitè de no intervenció, França i Anglaterra presentaran proposicions conjuntes. Segons referències fidedignes, poc més o menys, aquestes proposicions proposaran: la retirada dels voluntaris dintre d'un termini prudencial; tramesa d'una comissió de control per a vigilar aquesta retirada. Aquesta comissió podria estar formada per representants de les potències membres del Comitè de no intervenció.

Ara bé. Què faran els Governs a presència d'una negativa terminant d'Itàlia? Es gairebé segur que Itàlia, disposada a anar fins a la fi en la guerra espanyola, oposarà a les peticions franco anglesos tota mena d'enganys diplomàtics i —com l'altra vegada— Grandi s'esforçarà a cercar allargaments jurídics per tal de no entrar en el fons del problema. A presència de tal situació, sembla que França ha proposat a Anglaterra la tramesa d'armes i municions al Govern legítim de la República i una proposició concreta de control marítim de Menorca, per tal que els italians no s'apoderin d'aquest important punt estratègic.

Aquestes són, de moment, les indicacions que es troben a Londres, que són poques, donada la prudència de què han donat proves, en aquests últims dies, els cercles oficials. La premsa d'esquerra critica severament el que en diu «abdicació davant del feixisme» i pregunta quan acabarà aquesta política de rodeigs i ajornaments que tant perjudica la pau.

Aquestes són les poques notícies que han pogut recollir-se als cercles oficials on, repetim, eren escasses i prudents.

HAVIA ESTAT SECRETARI DEL TRESOR FINS QUE FOU ELEGIT ROOSEVELT

Nova York, 14. — Ha mort als 53 anys Ogden Mills, ex-secretari del Tresor. Havia succeït al 1932 a Andrew Mellon, com a secretari del Tresor; ja que el conservà fins a l'elecció de Roosevelt.

Un gran acte en pro de la mobilització femenina

Diumenge, dia 17, a les onze del matí, al Palau de la Música Catalana, tindrà lloc un grandiós acte-miting a càrrec de la Comissió Executiva de l'Institut d'Adaptació Professional de la Dona. Hi assistiran els consellers de Treball i Obres Públiques, Vidiella; el conseller de Cultura, Pi i Sunyer; el conseller d'Economia, Joan Comorera; el delegat d'Indústries de Guerra i els representants de les centrals sindicals C.N.T i U.G.T.

Prendran part en l'acte els membres femenins de la Comissió de l'Institut, sota l'ordre del tema següent:

Emiliana de Rius, delegada d'Esquerra Republicana de Catalunya, que parlarà sobre la definició del perquè de la creació de l'Institut.

Maria Pérez Enciso, delegada de la U.G.T., que versarà sobre: «La coordinació de les sindicals amb l'Institut, per tal de facilitar treball a les dones capacitades per a exercir-lo».

Carme Quintana, de la C.N.T., que parlarà de la possibilitat de centralització de totes les Borses de Treball a l'Institut, per tal que totes les dones que s'han inscrit per a treballar no trobin cap obstacle per a fer-ho.

Montserrat Martínez, delegada de la Conselleria de Cultura: Definició de la croada que el professorat i técnics poden desenvolupar en les tasques d'adaptació de les dones mobilitzades a les professions que fins avui hom creia exclusives dels homes.

Eloina R. Malasechavarria, delegada de la Conselleria d'Economia: les millores econòmiques i socials que obtindrà Catalunya i la guerra amb la creació d'aquest Institut.

Doctor Mira, president de l'Institut: Orientacions a les mobilitzades respecte com i quan començaran a treballar.

Clourà l'acte el conseller de Treball, Rafael Vidiella.

L'acte serà radiat.

COM ELS NAZI-FEIXISTES A ESPANYA, ELS AVIADORS NIPONS METRALLEN LA POBLACIO NO COMBATENT A XINA

Xang-Hai, 14.—Durant el bombardeig aeri de Xapei una bomba llançada per un avió japonès caigué sobre un tramvia en la zona internacional. Hi ha un nombre elevat de víctimes. Totes les ambulàncies de la zona foren enviades urgentment.

Comuniquen de Taiyuan a l'agencia Central News que les tropes japoneses que s'apoderaren de Xosie assassinaren 2.000 habitants i cremaren de viu en viu l'alcalde i consellers municipals.

El portantveu de la marina japonesa ha declarat que les autoritats japoneses no han d'afegir res als comunicats anteriors referents a l'agressió soferta per uns cotxes de l'ambaixada anglesa. Com es recordarà les autoritats britàniques—contràriament a les allegacions japoneses — havien provat que els cotxes portaven bandera anglesa i que l'itinerari seguit havia estat indicat prèviament a les autoritats japoneses.

LES VICTIMES PELS BOMBARDEIGS AERIS DE NANQUIN

Nanquin, 14. — Segons l'agència Reuter l'estadística oficial publicada avui sobre el nombre de víctimes dels bombardeigs aeris de Nanquin en agost i setembre és de 41 morts, 312 ferits greus i 687 ferits lleus.

FARA TRAICIO?

Toquio, 14. — ¿Traicionarà el Govern de Nanquin el general Han-Fu-Xu, governador de Xantung? Aquesta és la conclusió que pot treure's dels comentaris de l'agència Depei sobre quina serà l'actitud del governador de Xantung.

Els japonesos — diu aquesta agència — accentuen sense parar la seva ofensiva cap al sud, seguint la línia del ferrocarril de Tientsin a Puqueu, i han ocupat ja els dos importants llocs de Tehtxeu i Pinyuan al nord-est de Xatpung, però es corren més enllà del riu Groc, a la

(SEGUEIX A LA PAGINA TRES)

A LA RECERCA DELS TRESORS DELS VAIXELLS ENFONSATS

Els buscadors d'or d'America no s'han acontentat solament amb les mines i jaciments d'or a la superfície de la terra. Un enginyer americà es pregunta que deuen ésser immenses les riqueses que antigament es transportaven en veleres i vaixells de tota mena que a causa de tempestes o de guerres s'enfonsaren en segles passats i àdnuc en l'actualitat. I l'home ha arribat a la conclusió que, localitzant aquests tresors que jaueu al fons de la mar, fora possible satisfer la passió del món per l'or. Doncs, ja està! Ha construit un petit tanc submari, amb el qual pensa fer-se seu tot l'or que hagi sota aigua.

El tanc és solament per a un tripulant i en les mans de l'enginyer constructor hi veiem l'«atmosfera» que porta en tubs, imprescindible perquè l'home no mori asfixiat. Dalt del tanc hi porta un potent reflector per poder-se orientar-se en la foscor de les profunditats submarines, i a l'exterior una camisa i un telèfon, aquest per a comunicar-se amb la superfície.

El seu primer treball serà el de cercar els tresors de dòlars en plata enfonsats a la badia de San Francisco, l'any 1913.

A la foto de dalt podem veure l'inventor amb les ampolles d'oxigen que ha de ficar-se al tanc-submari per a un assaig, i a la de baix, el tanc, hermèticament tancat, fent proves de «velocitat» per la platja. Cal aclarir que el tanc serà baixat a la profunditat per un vaixell-càbria, i una vegada al món submari creu l'inventor que el tanc pujarà i baixarà accidentat dici terreny, exactament que els tancs utilitzats avui pels exèrcits.

K

L'ESTRANGER VOTA PER COMPANYS

La nova d'una eventual substitució del President Companys per una altra persona, ha caigut molt malament als cercles polítics estrangers. No és que no es facin elogis a París de les diverses personalitats catalanes que podrien assegurar aquesta substitució. Al contrari, se'n fan molts de cadascuna d'elles. Però és que en aquests moments, Lluís Companys apareix vist de fora estant com l'home que amb la seva fortíssima influència personal a Catalunya pot endegar el problema espanyol i pot conduir-lo per vies polítiques favorables a la pau de l'Occident.

Altres portantveus de l'Espanya republicana a l'estranger s'han gastat en les marxes i contramarxes de la no intervenció, en els debats enervants a Ginebra i, generalment parlant, en les dificultats internacionals de la República. El President Companys, en canvi, és l'home nou, que porta esperances noves. A l'estranger ignoren si hi ha hagut o no desgast interior; però saben que a l'exterior el nom de Lluís Companys no sols no s'ha desgastat, sinó que ha adquirit darrerament encara més força i més prestigi.

Venint al darrera del seu missatge a Roosevelt, la retirada del President Companys prendria, es vulgui o no, un caràcter de fet polític internacional.

Tots els diaris n'han parlat i continuen parlant-ne. *Le Temps* dedica força espai a la informació de la retirada del President i el seu darrer número reproduïx comentaris polítics de *La Humanitat*, *Treball*, *Las Noticias* i *Catalunya*.

Un gran periodista internacional, amic nostre, em deia fa poc: «Conserveu el President Companys» (Gardez-le!) En un altre lloc em diuen: «Companys personifica Catalunya com en altre temps la personificava Macià. Feu un negoci dolentíssim si us el deixeu perdre».

POLITICA DE CATALUNYA ENFORA

Els comentaris sobre les causes i les conseqüències de la retirada presidencial són diversos. Del punt concret dels escrúpols constitucionals, l'estranger en fa, naturalment, poc cas. Constatat que tots els Partits de Catalunya voten per la continuació del senyor Companys, els observadors d'ací han d'estar portats per força a creure que les dificultats interiors de què hom parla no són pas de l'interior de Catalunya.

Com és més que natural, aquests observadors estrangers parlen simultàniament de la transferència del Govern central a Barcelona. «Heus ací, em diu un d'ells, que a Catalunya se li presenta l'ocasió històrica d'influir a fons aquest Govern central i convertir-lo en un Govern d'esperit federal. Llàstima que Companys no dirigeixi aquesta feina històrica». Un altre afirma davant d'un cercle d'amics que «serà més difícil per al Govern central entrar a Barcelona que no pas sortir-ne». «Aquesta Espanya oriental que s'està estabilitzant, com podrà Barcelona deixar d'ésser-ne la capital?» i afegeix: «En una ciutat com la capital catalana el Govern de la República, per no sentir-se isolat, necessitarà un guiatge, un ajut, un veritable pare: «Aquest no pot ésser altre que Lluís Companys.

Missatge a Roosevelt, necessitat d'un gran polític vigilant al sud dels Pirineus en aquests moments en què es parla d'intervenció estrangera a l'illa catalana de Menorca, greu situació internacional; heus ací alguns punts de referència que no han de perdre de vista en l'evolució del cas constitucional plantejat pel nostre President. Almenys són punts de referència que l'estranger no oblida i per això l'estranger vota per Companys.

Nicolau M.ª RUBIÓ

París, dijous (per conferència aquest migdia).

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

França i Anglaterra coincideixen en el fe[t] que urgeix prendre els acords següents

I.-Els voluntaris seran retirats.

II.-Mètodes més adequats per arribar a aquest f[i]

I donaran a conèixer al si del Comitè de Londres els mitjans per assegurar la retirada dels voluntaris

Ofensives republicanes al Jarama, a Fuentes de Ebro i a l'Alt Aragó

El dimarts foren abatuts 12 aparells facciosos

València, 13. — Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra facilitat a les 24 hores:

EXERCIT DE TERRA:

CENTRE. — A les 16 hores d'ahir, al front del Jarama i sector de Cuesta de la Reina, les nostres forces atacaren amb artilleria i infanteria i ocuparen la Casa Majuelo Grande, una casa fortificada i la línia de trinxeres paral·lela a la carretera de Seseña, que queda tallada a l'altura del quilòmetre 3.500.

Altres forces avançaren des del camí del Pontón Chico, en direcció a la bifurcació de la carretera general d'Andalusia. Quedaren cercades les posicions enemigues de la Cuesta de la Reina.

Durant la nit, continuà l'atac amb èxit i prenguérem altres posicions, entre elles una ocupada per una secció que fou feta presonera, amb l'oficial que la manava.

Durant el matí d'avui, els rebels amb la seva massa d'artilleria i grans efectius, contraatacaren violentament i obligaren les tropes lleials a abandonar algunes de les posicions ocupades ahir. Es prengueren, amb tot, a la carretera d'Andalusia, des del quilòmetre 32 al 36 i 200 i es mantenen les nostres forces a Olivar del Majuelo. El nombre de baixes enemigues és molt elevat i els presoners passen de 125. Foren recollits molts fusells metralladores i més de cent fusells.

En un reconeixement efectuat per forces pròpies, s'ha arribat fins el canal del Jarama, al N de la carretera de Titulcia a Ciempozuelos, i han ocupat posicions sense ésser hostilitzats.

Les bateries republicanes canonejaren una concentració enemiga que fortificava el Pangarrón.

NORD. (Front oriental) — Les bateries pròpies impediren a l'enemic col·locar uns suports al pont de Ribadesella. Les enemigues bateren les carreteres de Tospe, Vallobal i Bada.

La infanteria facciosa, ajudada per l'aviació, ocupà després aquests dos últims pobles i San Martín de Bada i s'infiltrà per la serra de Cosmentor.

(Front sud). — A primera hora d'ahir foren refusats dos atacs enemics. L'artilleria pròpia actuà contra les posicions rebels durant tot el matí.

Els facciosos conquistaren Peñarrubia al sector de Villanueva del Pontedo (León).

L'aviació enemiga bombardeja les nostres línies de Campo de Cazo i altres pobles de la reraguarda.

SUD TAJO. — Lleugers tiroteigs pels voltants del riu Algodor, cota 680 i Ventorro del Tio Jenaro, prop de Toledo.

S'han presentat a les nostres files quatre soldats amb armament.

LLEVANT. — Ha estat hostilitzat per la nostra artilleria el trànsit ferroviari entre Terol i Saragossa i algunes concentracions observades a turons.

L'artilleria enemiga disparà sobre Aldehuela.

SUD. — Sense novetat.

EST. — Es continua lluitant a diferents sectors d'aquest exèrcit, i l'activitat del dia d'avui s'ha concentrat al sector muntanyenc de Sillero i a Fuentes d'Ebro.

En aquest últim quedà frustrat un atac preparat sobre el poble amb ajuda d'una companyia de tancs i al front de Sillero, després d'una lluita indecisa sostinguda tota la tarda i refusada una columna que tractava d'envoltar les nostres posicions, la 118 Brigada en violent atac aconseguí coronar la posició que al fi de la jornada ha quedat al nostre poder.

S'han fet presoners dos sergents, un caporal i 49 soldats. Durant el dia d'ahir es passaren a les nostres files sis soldats destacats a Puerto Soria i un paisà.

EXERCIT DE L'AIRE:

Segons referències recollides les baixes que sofrí l'aviació facciosa durant la jornada del dimarts a les proximitats de Saragossa foren més considerables que les registrades en el comunicat oficial d'ahir en el qual solament constaven els aparells rebels que caigueren al nostre camp.

Amb el segon dels combats que el dimarts es lliuraren es desenrotllà sobre el camp enemic i a molta distància de les nostres línies no ha pogut comprovar-se el nombre d'aparells que en aquest combat perderen els rebels, però els nostres llocs d'observació el fixen en cinc. Per consegüent l'enemic perdé el dimarts dotze aparells en total, d'ells sis caigueren al nostre territori i quedaren presoners cinc pilots.

Tots són italians i pertanyen a l'exèrcit. En ésser interrogats aïlladament han coincidit en la manifestació que vingueren a Espanya complint deures militars. Han afegit que el propòsit de Mussolini és cercar a Espanya un ajut ferm per a les seves futures empreses que creu properes contra França.

Durant la jornada d'avui l'aviació lleial s'ha portat també amb extraordinària brillantesa. Ha cooperat de manera molt eficaç a l'atac de la tropa contra Fuentes de Ebro. Sobre aquesta posició enemiga féu al matí un bombardeig admirable de precisió.

L'aviació facciosa no reposada encara de la derrota soferta ahir, solament feu acte de presència a la tarda, però refugí el combat i tornà ràpidament a les seves bases així que observà que s'apropaven els nostres caces.

Cangas de Onís i Infiesto, destruides per la metralla feixista

València, 14. — Al Ministeri de Defensa Nacional han facilitat la nota següent:

«Els rebels empren llur aviació damunt els pobles que no són combatents, i no contents amb això, es dediquen a imputar a les tropes lleials les bàrbares desfetes causades per llurs avions.

Igual que van fer a Guernica han repetit ara a Cangas de Onís. Destruir la població i imputar aquest crim al nostre exèrcit.

Desmentint les informacions que la ràdio i la premsa al servei dels facciosos s'han dedicat a divulgar aquests dies, el cap de l'Exèrcit del Nord ha adreçat des de Gijón al ministre de Defensa, el telegrama següent:

«Davant la insistència de les ràdios i la premsa facciosa en parlar de la destrucció de Cangas de Onís i altres pobles, haig d'assabentar a V. E. per tal d'aclarir el que passa, que Cangas de Onís fou totalment evacuat sis dies abans que es repleguessin les tropes.

L'esmentat poble fou bombardejat quatre vegades per l'aviació facciosa, la darrera de les quals va llançar quatre-centes bombes explosives, diverses d'elles eren de 250 quilos, i més de dues-centes incendiàries, les quals provocaren gairebé la destrucció del poble.

Ahir la ciutat d'Infiesto, situada a la nostra reraguarda, fou bàrbarament bombardejada; quedaren destruides prop de cent cases i resultaren moltíssimes víctimes entre la població civil. Així com a Campo de Cano, on foren destruïdes illes senceres de cases i resultaren trenta morts i 170 ferits entre el veïnat.

Aquest exèrcit es limita només a destruir en els seus replegaments tot allò que té importància militar. Convé que tot el món sàpiga la veritat. Us saluda respectuosament.»

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES
Consulta 11 a 1, 4'30 a 8. F. 10 a 1
Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL SANG VENERI PROSTATA MATRIU IMPOTENCIA DIATERMIA Director: Dr. Riu Parle

DIVERSOS

Al Jutjat de guardia s'ha rebut de l'Ajuntament una comunicació per tal que faci efectiva per via d'urgència, la multa de mil pessetes imposada a Blas Barajas, veí del carrer del Bruc, 55, per haver-se comprovat que tenia per duplicat el carnet de racionament de carbó.

*

Ha estat detingut Josep Valero, que aprofitant el son del seu company d'estatge, Valentí Diego, li prengué 105 pessetes que tenia al seu poder.

També ha ingressat als calabossos del Palau de Justícia, Adolf Castro, acusat per Frederic Barberan d'haver-li estafat més de mil pessetes.

*

Al carrer del Manso, un camió que fugí, atropellà Julià Pérez Teruel, al qual causà ferides de pronòstic reservat.

CAMPIO DEL MON

Glasgow, 14. — Anit va tenir lloc el matx de boxa entre Benny Linch, campió del món dels pesos ploma, i el seu «challenger» Peter Kane, per a la possessió del títol de campió del món.

El primer vencé Kane, per k. o., a la tretzena represa.

FRONTO NOVETATS
Avui, nit, a les 10'15
Partit a pala
IZAGUIRRE I-AGUIRRE
contra
ZARAGOZA-VILLARO
Demà, tarda, a les 4'30
Partit a pala
RUBIO-IZAGUIRRE I
contra
ROBERTO-CAMPOS
Detalls per cartells

FRONTO TXIKI-ALAI
Avui, nit, a les 10
ALEGRIA-AURORA
contra
NATI-VAZQUITA
Demà, tarda, a les 4
NATI-LOLILLA
contra
LUMI-ANGELITA
Nit, a les 10
ANTONIA-MARI
contra
CARMENCHU-AURORA
Detalls per cartells.

E.R.C.

J.E.R.E.C.

Hom convoca tots els delegats i sots-delegats de la Federació de Barcelona, a la reunió que tindrà lloc demà, divendres, a les deu de la vetlla, a l'estatge del Secretariat General (Rambla de Catalunya, 32, primer).

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (DISTRICTE X)

Tots els socis del Casal d'E. R. del Poblet, Casal Obrer de P. N., Centre Republicà Català d'Esquerra del Clot, Ateneu Nacionalista d'E. de P. N., Casa del Poble de Somorrostro, Casal d'E. R. del Dte. X i Casal d'E. R. de P. N., són convocats a la reunió conjunta, acordada pel Ple de la Federació de Barcelona, que tindrà lloc a l'Ateneu Nacionalista d'Esquerra de Poble Nou, Pallars, 174, demà divendres, dia 15, a les nou del vespre.

Per la importància dels temes a tractar, per companyonia i per disciplina, tothom ha d'assistir-hi.

Ordre del dia:

Primer: Donar compte dels acords que determinen la reunió.

Segon: Precs i suggestions que facin referència als acords del Ple de la Federació i que han motivat la reunió de tots els militants del Districte.

Tercer: Elecció del representant del Districte al Consell de la Federació.

Quart: Nomenament de Candidats del Districte al Comitè Executiu de la Federació de Barcelona d'E. R. de C.

SEGONA MOBILITZACIO FEMENINA

El Secretariat Femení posa a coneixement de totes les dones d'Esquerra que la Comissió Executiva de l'Institut d'Adaptació Professional de la Dona ha fet una segona Mobilització Femenina que onclou les dones de 35 a 45 anys.

Totes les dones d'aquesta edat que vulguin treballar en les professions i oficis que més avall esmentem i atenint-se a les regles donades si ho desitgen podran inscriure's en aquest Secretariat Femení, Rambla Catalunya, 26, pral., tots els dies feiners, de deu a una del matí i de quatre a set de la tarda.

Els treballs que podran sol·licitar són els següents:

Primer.— a) Indústries de guerra; b) Indústries gastronòmiques; c) Indústries sanitàries; d) Indústries químiques.

Segon. — Agricultura. a) Treballs de camp; b) Treballs agrícoles.

Tercer. — Comerç i Administració. a) Dependents d'oficina i comerç; b) Dependents administratius.

Les inscripcions s'ajustaran a les normes següents:

Primer. — Solament podran inscriure's les dones compreses entre els 35 a 45 anys.

Segon. — La inscripció és absolutament gratuïta.

Tercer. — Hauran de demostrar ésser veïnes de Barcelona.

Quart. — En inscriure's acreditar l'adhesió al Règim per mitjà de l'aval polític d'un Casal d'Esquerra Republicana de Catalunya.

NOVA JUNTA

La Joventut d'Esquerra Republicana Estat Català del Centre d'Esquerres del Dte. V. (Ferlandina, 30 i 40) va celebrar, amb assistència de la majoria dels seus components, la reunió convocada per tal de procedir a l'elecció de la nova Junta d'aquesta. Foren elegits els companys següents:

Secretari general, Josep Ma. Escutia i Soriano; secretari d'Actes, Joan Chambó i Solé; tresorer, Antoni Pérez Granier; vocals, Joan Ros i Mans, i Antoni Quiles Gallego.

L'esmentada Junta en prendre possessió adreça una salutació a tots els casals i militants d'Esquerra Republicana de Catalunya i de les J. E. R. E. C. oferint-se per tot el que sigui a profit de Catalunya i de la causa antifeixista.

AFER DE MAXIM INTERES

El Consell Directiu de l'Ateneu Obrer Republicà del Districte V (Guàrdia, 14), fa avinent a tots els seus socis, que per assabentar-los d'un afer de màxim interès, passin per tot el dia d'avui pel seu estatge.

ATENEU REPUBLICA DE GRACIA

Les Comissions d'Acció Social i d'Esbarjo del nostre Ateneu, seguint el pla traçat per a la present temporada de donar la més gran varietat als programes, per al millor èxit de l'objecte social que es persegueix, posarà en escena el diumenge vinent, dia 17, a dos quarts de cinc de la tarda, la famosa comèdia: «El café del recó» (Petit cafè), la qual serà presentada amb decorat exprofés, i representada per un immillorable conjunt, sota la direcció de J. Serra i J. Esteve.

Esperen aquestes Comissions que comprès l'objecte que persegueixen, no hi mancarà cap soci ni cap simpatitzant.

Si no s'arriba a un acord, França i Anglaterra recuperaran llur llibertat d'acció

París, 14. — Aquest matí ha tingut lloc l'anunciada reunió del Consell de ministres.

El senyor Delbos, ministre d'Afers Estrangers, ha presentat als seus col·legues una nota que no és més que el projecte de la declaració que l'ambaixador de França a Londres, senyor Corbin, haurà de fer simultàniament amb el representant de la Gran Bretanya, en la pròxima sessió del Comitè de no intervenció, sobre la retirada dels voluntaris estrangers que lluiten a Espanya.

Aquest document va a ésser tramès avui mateix al Govern britànic, amb el fi que els gabinets francès i anglès puguin elaborar uns textos perfectament concordants; naturalment que el projecte de Delbos pot ésser objecte de certes modificacions de detall, però no de modificacions a fons, segons hom creu.

Cal tenir en compte que la reunió ministerial d'ahir al matí a Londres i la conferència ministerial celebrada ahir a la tarda a París posaren de relleu la perfecta identitat de criteri existent entre els dirigents dels dos països sobre el procediment a adoptar després de la resposta italiana i sobre les bases de l'actitud comuna.

El Govern francès, com l'anglès, declararà acceptar que la discussió sigui entaulada en la forma demanada per Itàlia, en el si del Comitè de no intervenció. Però les dues potències desitgen, com ja s'ha dit, tenir la seguretat que el debat s'entaularà de forma útil, i que no es veurà paralitzat per procediments dilatoris que tan sovint han caracteritzat les deliberacions de l'organisme presidit per lord Plymouth.

A aquest efecte, França i Anglaterra exigeixen que d'antuvi s'arribi a una coincidència sobre aquests punts:

Primer. Els voluntaris seran retirats.

Segon. Mètodes més adequats per arribar a aquesta finalitat.

França i Anglaterra afegiran que si no es pot arribar a un acord sobre aquests punts en les condicions fixades per elles, es consideraran autoritzades a recuperar la seva llibertat d'acció en allò que es refereix als compromisos que tenien contrets en virtut del pacte de no intervenció.

Els dos Governs treballen en aquests moments a elaborar un mètode destinat a assegurar la retirada dels voluntaris, mètode que donaran a conèixer quan formulin la declaració de què es parla més amunt.

De totes maneres se sap que el projecte de nota que avui es trametrà a Londres presenta suggestions a aquest efecte, sobre la base de les idees ja expressades pel Govern britànic. Les consultes que s'entaularan per a ultimar els dos textos permetran arribar a la realització d'un pla comú.

Es diu que França i Anglaterra no tenen la menor intenció de donar a la seva declaració conjunta davant del Comitè de no intervenció un caràcter comminatori. Cal pensar que les proposicions que presentaran relatives al procediment a seguir per a la retirada dels «voluntaris» no té un caràcter rigorosament intangible. Però el que desitgen les dues potències és solament la bona voluntat dels Estats que accepten en principi aquesta retirada, i que aquesta bona voluntat sigui demostrada simultàniament per les mesures pràctiques les modalitats de detall de les quals podran ésser discutides.

D'altra banda, d'acord amb la posició adoptada per elles des del juliol passat, les dues potències es declararan disposades a estudiar la qüestió del reconeixement de la bel·ligerància a ambdues parts combatents espanyoles, quan s'hagi efectuat ja una retirada substancial dels voluntaris.

7.000 italians m[és] cap a Espany[a]

Nàpols, 14. — Avui han emb[arcat] altres 7,000 soldats italians. [...] aquesta vegada es diu que s'ad[reçaven] a Trípoli.

Aquests efectius pertanyen a [la] divisió «Cirene», l'Estat Major [de] la qual va sortir ahir.

Una casa per un xiling l'any

A Norfolk, Anglaterra, hi ha un grup de seixanta infants [bas]cos refugiats. Viuen a la Basque House (Casa Basca), i de tant [en] tant els visiten persones del país que els porten petits obsequis, d[ol]ços, xocolata i joguines.

Fa uns dies, però, una d'aquestes persones visitants, no ha[vent] pensat adquirir aquestes coses que ja és costum entre els amics d[el] nostre país que visiten els fills dels valents lluitadors bascos, i [de]cidí fer-los obsequi en diners, per tal que cadascun dels infants [in]vertís la petita quantitat en allò que més li plagués.

El visitant va donar cinc xilings a cada un dels infants. Aque[sts] acceptaren agraïts l'obsequi, i quan el visitant pretengué saber [què] en farien d'aquella quantitat, un dels infants, el més decidit, res[pon]gué:

—Senyor, aquests diners són per a Espanya, tot el nostre [és] per a Espanya.

—Així els enviareu allà?

—Sí, els enviarem als nostres germans que estan refugiats a Catalunya.

L'amic de l'Espanya republicana i dels petits bascos, restà me[ra]vellat en veure el gest de solidaritat d'aquells menuts, i com que ho va comentar amb un dels mestres, aquest li digué:

—No us estranyeu, són sempre així. Tot el d'ells és per a Espanya.

L'anècdota ha circulat molt pels cercles londinencs i ha causat una impressió molt falaguera del concepte que ja tenien dels petits «roigs».

*

A propòsit de la Basque House, hi ha un fet que no volem deixar d'esmentar, perquè demostra com el nostre país i la nostra causa té amics sincers a l'estranger de totes les classes i de totes les condicions.

El Basque House és la rectoria d'un capellà angelicà i reuneix aquestes condicions.

Quan es tractà d'allotjar els menuts bascos, el Comitè d'Ajut a l'Espanya republicana hagué de basquejar-se per a trobar cases on allotjar grups d'infants, entre ells aquests seixanta, la qual cosa topava amb no poques dificultats, perquè no totes les cases reuneixen condicions.

Quan aquest capellà sabé que el Comitè d'Ajut a Espanya cercava una casa i que s'havien interessat per la d'ell, els l'oferí:

—Sí, ja estaria bé, li digué un dels delegats. Però ens costarà molts diners.

—Per això no us amoïneu. Us cobraré un xiling l'any. Us van bé aquestes condicions?

El delegat no li contestà. L'abraçà dient-li:

—Sou un sant.

El capellà es traslladà a una caseta petita, que per a ell i els seus reunia suficients condicions.

Avions pirates sobre Barcelona i Tarragona

Causaren alguns ferits a la nostra ciutat

Anit passada, el Gabinet de Premsa d'Ordre Públic, va facilitar als periodistes la nota següent:

«A dos quarts de vuit del vespre, les sirenes d'alarma han advertit els ciutadans contra l'agressió de diversos aparells de bombardeig dels facciosos.

A considerable alçada valent-se de la foscor de la nit, l'aviació facciosa ha deixat caure, sense objectiu militar de cap mena, diverses bombes damunt Barcelona, les quals han ocasionat diversos ferits i desperfectes.

L'actuació ràpida de les nostres bateries antiaèries els ha impedit de fer més lamentable encara la seva «gesta».

* *

A la Comandància Militar de Tarragona, facilitaren ahir la nota oficiosa següent:

«Avui, prop d'un quart de dues, han aparegut damunt la ciutat, procedents del mar, tres avions facciosos, els quals, han volat a gran alçària i han deixat caure unes quinze bombes pels camps del voltant de la població.

Afortunadament, no s'ha hagut de lamentar cap víctima, ni danys materials de cap mena.

Els serveis d'alarma i defensa, han funcionat amb gran rapidesa.

A un quart de vuit, novament han aparegut damunt la ciutat, tres avions de gran bombardeig, els quals han volat a gran alçària i han deixat caure diverses bombes de gran potència, que han caigut als voltants de la població, sense aconseguir cap objectiu.

Afortunadament no o ha hagut cap desgràcia ni danys materials.

Les defenses han funcionat amb gran intensitat.»

El Ple del Consell ge[neral] d'Assegura[n]ces prengué acor[ds]

El divendres passat es reuní [el] Ple del Consell General d'Asse[gu]rances, sota la presidència del [di]rector general de Crèdit i Tres[ore]ria, senyor Lluís Mestres i Cap[de]vila, la qual reunió continuà el [di]lluns, atesa l'amplitud que as[soli]ren les deliberacions del Consell [i] els afers que li foren sotmesos.

Entre aquests són de remarcar [els] següents:

S'informaren favorablement [els] nomenaments proposats dels repr[e]sentants treballadors a divers[es] Companyies d'Assegurances.

S'acordà informar favorablem[ent] un dictamen del Comitè Exec[utiu] sobre l'administració dels immob[les] propietat de les Companyies d'As[s]egurances.

S'informà també favorablem[ent] l'autorització demanada per la Co[m]panyia Hansa, d'Estocolm, per a a[d]quirir un immoble en propietat.

Finalment s'aprovà un infor[me] favorable del Reglament d'aplica[ció] del Decret del Govern de la Re[pú]blica del 2 de setembre, després d'[un] detingut i laboriós estudi per [part] del Consell.

LES ESCOLES D'AGRICU[L]TURA DE LA GENER[A]LITAT

Els exàmens d'ingrés a l'Escol[a] Superior d'Agricultura, per a cursa[r] els estudis d'Enginyer Agrícola, q[ue] estaven anunciats per al dia 12, re[s]ten ajornats fins el dia 23 del m[es] que som.

Ensems la prova per als aspirants que no posseeixin el títol de Batx[i]ller o de Perit Agrícola, ha queda[t] ajornada fins el dia 21, del mateix mes.

El curs començarà el dia 1 de no[vembre] vinent.

*

A l'Escola Mitjana de Cases de Montbui continua oberta la matr[í]cula per a cursar els estudis de Pe[r]it Agrícola.

El curs començarà dilluns vinent dia 18.

ULTIMAHORA prega a tothom que hagi d'enviar-nos notes, avisos, etc., que ho faci amb l'anticipació necessària i reduïts al màxim. L'escassetat de paper no ens permet publicar notes extenses.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es
ARCHIVOS ESTATALES

ANIVERSARI DE L'HEROICA DEFENSA DE MADRID

Madrid, 14. — Amb assistència de la gairebé totalitat dels seus representants, s'ha reunit el Front Popular de Madrid i ha despatxat diversos assumptes de tràmit i ha pres, entre altres, els acords següents: Donar representació ell mateix a la Joventut d'Esquerra Federal; nomenar una representació perquè assisteixi i participi en l'acte que celebraran les brigades internacionals a Madrid, lliurant-se en aquest acte les banderes, banderons i diversos regals a totes les brigades i batallons; commemorar el primer aniversari del setge de Madrid dedicant la data al front i reraguarda madrilenya i a l'estretament de la unitat antifeixista al qual fi el Front Popular serà l'únic organitzador de tots els actes del dit dia.

Finalment es canviaran impressions amb vistes a tenir una reunió pròxima per a intensificar la unitat.

Com s'efectuarà la recollida d'equips de llit per als refugiats

Resten exceptuats de lliurar-los els que ja ho feren en l'anterior recollida

Els periodistes han estat rebuts novament aquest migdia pel conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sbert, i com a continuació de les declaracions fetes el dia anterior, els ha dit el següent:

«D'acord amb l'autoritat militar, s'ha format una Comissió amb una representació del Comissariat de Refugiats, de l'Ajuntament i de la Comandancia militar, que estarà encarregada de donar compliment a l'ordre circular del ministeri de Defensa Nacional, que obliga a lliurar tots els matalassos que excedeixin d'un per persona i també la dotació dels llençols, coixins i mantes.

Com que a Barcelona el servei d'assistència de refugiats inicià la recollida, fa algun temps, seguint altres normes, han aplicat a Catalunya el criteri que ja s'havia assajat, per la qual cosa i per tal de donar més facilitats als veïns, la recollida d'aquests equips es farà de la manera següent:

Es lliurarà un matalàs, dos llençols, una manta i un coixí per cada família, la qual cosa és més còmode que el lliurament de l'excedent sobre el mínimum d'un matalàs per persona. Aquests efectes es recolliran a domicili per agents del Comissariat de refugiats i autoritat militar, en col·laboració de l'Ajuntament.

Serà obligatori donar rebut i estaran dispensats de fer el lliurament aquells que ja ho haguessin fet amb anterioritat.

Són molts els ciutadans que creuen que aquestes molèsties i obligacions imposades fatalment per la guerra podran eludir-se mitjançant el pagament d'una quantitat. Els que així pensen tenen encara la idea absurda que amb diners poden eximir-se de totes les incomoditats, i jo sento molt no poder complaure'ls perquè el que necessiten els nostres soldats i els refugiats de guerra no són bitllets de banc per a poder dormir i abrigar-se, i com que les primeres matèries i possibilitats de fabricació no són les suficients per a atendre aquestes necessitats, no hi ha més remei que fer tots aquest sacrifici.

Jo espero que es podrà realitzar aquesta recollida amb el mínim de molèsties, i tots posarem de la nostra part tot el necessari per a atendre els ciutadans que tantes proves estan donant d'abnegació i sacrifici.»

COMITE CATALA PRO HOMENATGE A LA U. R. S. S.

La Secció de Propaganda i Premsa del Comitè complint acords de l'Executiu ha preparat un gran nombre de gràfics que demostren el descabdellament cultural, econòmic i social de la U.R.S.S. Actualment s'organitzen exposicions a Sabadell, Terrassa, Badalona, Girona i altres ciutats catalanes. A Barcelona es procedeix a la instal·lació de diverses exposicions.

Avui amb motiu de la conferència que donarà el company Pau Balsells, al Sindicat d'Obrers Metal·lúrgics (U. G. T.), del carrer Diputació, 277, s'inaugurarà la primera de les esmentades exposicions, a les set de la tarda.

La conferència que seguirà a la inauguració de l'exposició tractarà de la industria pesada a la U.R.S.S. i els que assisteixin podran adreçar al conferenciant totes les preguntes que vulguin relacionades amb la vida soviètica.

Demà passat, dissabte, dia 16 se celebraran diversos actes. A Barcelona s'inaugurarà també una exposició al Casal Francesc Macià (Corts Catalanes, número 647).

També tindrà lloc un acte d'homenatge a la U.R.S.S. en el qual prendran part mariners de les dues centrals sindicals que componen la tripulació del «Ciudad de Cádiz», que fou torpedinat pels pirates als Dardanels i salvats pels mariners soviètics.

Amb oportunitat donarem el programa d'aquest acte el qual serà presidit pel company Joan Llorca.

El diumenge vinent, dia 17, se celebrarà a Sabadell un gran acte d'homenatge a la U.R.S.S. en el qual prendran part representants de totes les organitzacions antifeixistes.

Dissabte, diumenge i dilluns, dies 16, 17 i 18, es desplaçaran representacions del Comitè Pro Homenatge a la U.R.S.S., a les vegueries de Lleida i de Tremp en representació dels «Amics de la Unió Soviètica»; parlaran Pau Balsells, a Cervera i Tàrrega; el dissabte, a Lleida i Balaguer; el diumenge, a Pobla de Segur i Tremp; el dilluns, a Mollerusa i Borges Blanques; el dissabte, a Artesa de Segre i Pon, i el diumenge, Frederic Fernàndez Serrataco.

Els Comitès de les esmentades vegueries preparen aquests actes per la qual cosa les organitzacions locals són pregades de tenir cura de donar-los el màxim relleu.

ELS ARTICLES DE MARTINEZ BARRIO

«La veritat demana imperiosament el seu lloc»

Madrid, 14. — «A B C» publica avui el setè i darrer article escrit pel President de les Corts, senyor Martínez Barrio, sota el títol de «Páginas para la Historia del Frente Popular español».

Relata els atacs a la República i els atemptats que es portaren a terme contra diverses personalitats d'esquerra pels elements dretistes, atemptats que culminaren en l'assassinat dels oficials Ferrando i Castillo; del magistrat senyor Pedregal; de l'agent Gisbert, que acompanyava el senyor Jiménez de Asua, i que tingueren com a rèplica la mort del senyor Calvo Sotelo. I assenyala que aquest fou el moment que aprofitaren els generals dels telegrames d'adhesió i declaracions de fidelitat a la República per a llançar-se a la revolta, amb el pretext que ho feien en previsió d'una revolució comunista.

Relata la il·legitimitat del moviment facciós, i acaba dient:

«Han de transcórrer encara moltes jornades sagnants abans que Espanya es recobri; però la veritat ja ha arribat al cim de la Història i imperiosament demana el seu lloc.»

DOS DIPUTATS NORD-AMERICANS A ESPANYA

Visitaran els fronts i participaran a diversos acter a Madrid, València i Barcelona

València, 14. — Han arribat a València els diputats nord-americans Jerry O'Conell, de Montana, membre del Partit Demòcrata, i Jhon Toussant Bernhad, de Minnesota, pertanyent al Farner Labour Party.

La visita dels dos diputats nord-americans té gran importància per a la defensa de la causa espanyola als Estats Units.

Homes de ferma i brillant personalitat política, Jerry O'Conell i Jhon Toussant, figuren entre els més ardents defensors de l'Espanya lleial a Nord-América.

O'Conell, que defensa a la Cambra de Representants els interessos dels minaires, ferroviaris, mecànics i camperols, i és el líder del grup parlamentari demòcrata obrer i camperol, fou un dels diputats que va combatre amb més duresa l'anomenada llei de neutralitat.

Figura així mateix en la Delegació de Legisladors que visità el secretari d'Estat, senyor Hull, per tal de protestar contra la política de neutralitat del Govern nord-americà.

Fou igualment un dels quatre signants de la coneguda carta enviada a Mr. Hull, a favor de l'Espanya republicana.

Presidí el míting monstre celebrat el 19 de juliol a Nova-York, amb ocasió de l'aniversari de la guerra civil d'Espanya, i pronuncià un discurs que tingué publicitat mundial a favor del nostre Govern.

Fill d'un minaire mort en accident de treball, fou també minaire en la seva adolescència, i a costa de grans sacrificis aconseguí obtenir el títol d'advocat.

Pel que fa al seu company Jhon Toussant, ha realitzat als Estats Units una gran campanya de mítings a favor de l'Espanya lleial.

Presideix l'Agrupació de Treballadors de mines, fàbriques i foneries de l'Estat de Minnesota.

La seva actuació parlamentària li ha valgut, al seu país, un ràpid i sòlid renom. Junt amb altres vint-i-vuit membres de la Cambra de Representants, signà i defensà una moció sollicitant l'embargament contra Alemanya, Itàlia i Portugal.

Cors de naixement, és persona d'una gran cultura i veterà de la Gran Guerra.

Aquests dos ilustres diputats visitaran els fronts i assistiran a Madrid, València i Barcelona a diversos actes disposats a honor seu pel Govern i per les organitzacions polítiques i sindicals.

OBSEQUI ALS DIPUTATS NORD-AMERICANS

València, 14. — La Comissió de Govern interior de la Cambra i l'oficial major del Congrés, senyor Cuevas, han obsequiat amb un dinar els diputats nord-americans arribats ahir a València.

QUE HI CERCA EL JAPÓ A SUMATRA?

Dispars entre un vaixell holandès i un de japonès

La Haia, 14. — Se sap que hi hagué una topada entre el contratorpediner holandès «Florez» i un navili japonès a l'arxipèlag d'Anambres, al nord de Sumatra. Dos japonesos resultaren lleugerament ferits. Encara que fins ara no es tenen detalls sobre l'incident, es creu que es produí en les mateixes circumstàncies que el del primer d'octubre, quan el «Florez» havia tirat sobre un vaixell de pesca japonès en aigües territorials holandeses. Aleshores hi hagué dos morts i dos ferits.

VALLS I TAVERNER I JOAN A. MARAGALL, A BUENOS AIRES

Noticies particulars ens assabenten de l'arribada a la capital de la República Argentina de dos personatges molt coneguts en els medis barcelonins: Es tracta de Ferran Valls i Taverner i de Joan Antoni Maragall. La coincidència de llur arribada conjunta no ens es explicada, encara que no costaria gaire d'entreveure-la recordant l'actuació lligueria dels dos personatges i les circumstàncies de llur fugida durant els primers dies que succeïren el 19 de juliol.

Ferran Valls i Taverner, assabentem els informadors, va al Plata en qualitat d'agent de Franco per tal de «treballar» la poderosa colònia de catalans nacionals establerts a l'Argentina, entre els quals, n'estem certs, no trobarà pas un ambient apropiat al gènere de les seves activitats, puix que és sabut que els nostres compatriotes són eminentment antifeixistes. Quant a Joan Antoni Maragall, conegut marxant d'art barceloní, un dels primers fugitius, ex-secretari de propaganda de la Lliga, comanditat per Cambó, és de preveure que es presentarà davant els argentins com a ambaixador de l'art plàstic català, títol que segurament no li hauria estat confiat mai pels artistes catalans. Pel que es veu, Maragall ha tingut oficies de l'ambient favorable que actualment existeix a la capital argentina a favor de l'espiritualitat catalana, i tractarà de suplir, a benefici propi, el que els artistes catalans —hem de doldre'ns— no han fet oportunament.

Anglaterra desitja que el Comitè de no intervenció arribi a un acord en el termini més breu possible

I creu que podria ésser tramesa a Espanya una comissió que controlés la retirada dels voluntaris

Londres, 14. — Encara que desmentint que hagi d'ésser donat un termini màxim a les deliberacions del Comitè de no intervenció sobre la qüestió de la retirada dels voluntaris, es posa de relleu als cercles diplomàtics anglesos el desig expressat precedentment que tals deliberacions arribin a un resultat com més aviat millor.

Es dóna a entendre que, d'acord amb el pla britànic del 14 de juliol passat, podria ésser enviada una comissió a Espanya per tal de controlar la retirada dels voluntaris, tan aviat com s'hagués arribat a un acord sobre aquest extrem en el si del Comitè.

Encara no ha estat publicat l'ordre del dia de la pròxima reunió del Comitè de no intervenció, i per conseqüent s'ignora si les tasques d'aquest seran represes partint del punt on foren interrompudes en la darrera sessió.

Als cercles oficials s'indica, no obstant, que el criteri del Govern britànic no ha canviat en res en allò que es refereix a l'ordre de prioritat del problema de la retirada dels voluntaris, per una banda, i, per l'altra, del reconeixement eventual dels drets de beligerància a les dues parts en lluita a Espanya.

Es recordarà que quan les darreres discussions en el si del Comitè sorgí una divergència entre França i Anglaterra, per una banda, i Alemanya i Itàlia, per l'altra, sobre la interpretació del pla del 14 de juliol, relatiu a la prioritat d'aquestes dues qüestions.

CREACIO DEL COMITE REGULADOR DE PREUS

Aclariments sobre la crida d'oficials i classes de complement

Designació del Consell Central del Teatre

València, 14.— La «Gaceta» publica, entre altres, les següents disposicions:

PRESIDENCIA. — Ordre disposant que es constitueixi al Ministeri de Finances i Economia un Comitè Regulador de preus, el qual s'encarregarà, previ l'estudi dels costs generals de producció, d'establir, com a organisme únic capacitat per a això, els preus a la menuda i al detall en el territori lleial al Govern de la República de totes les classes i matèries de productes manufacturats.

El presidirà el sots-secretari d'Economia o Director general en qui aquest delegui i el formaran els directors generals d'Agricultura, Mines, Indústria, Comerç i Proveïments, poguent delegar en funcionaris dels mateixos departaments.

DEFENSA NACIONAL. — Aclarint l'ordre de 25 de setembre darrer relativa a la crida d'oficials i classes de complement. Estan compresos en l'obligació de presentar paperetes demanant destinació a un front tots els oficials, sots-oficials i sergents de qualsevol arma, cos o servei, procedents de Complement o dels capítols XVII o XX (quota) no incorporats encara a files i que es trobin compresos entre els 20 i els 45 anys d'edat, sigui la que sigui la lleva a què pertanyin.

No estan exemps els que es trobin prestant servei al Ministeri de Defensa o a empreses que tinguin relació amb ell en comès propi de la seva professió, encara que per raó del destí que exerceixen se'ls hagués conferit assimilació militar.

Les paperetes hauran d'ésser lliurades al Ministeri de Defensa (sots-secretaria de Terra), abans del dia 25 del corrent.

FINANCES I ECONOMIA. — Intervenint provisionalment les oficines centrals a Madrid de la Companyia Espanyola de Mines del Rif.

GOVERNACIO. — Facultant el director general de Seguretat per a disposar i emprar el personal dels cossos dissolts, fins la seva total i nova organització, en aquells serveis que cregui necessaris.

INSTRUCCIO PUBLICA. — Disposant que s'instal·li a l'Hospital Nacional de Medicina de Madrid, en l'edifici que actualment ocupa, l'Institut Oftalmològic.

Nomenant president del Consell Central del Teatre, el director general de Belles Arts; vice-president, Antoni Machado; secretari, Max Aub Mohrenwitz; vocals: Jacint Benavente, Margarida Xirgu, Enric Diez Canedo, Ciprià Rivas Cherif, Rafael Alberti, Alexandre Casona, Manuel Gonzàlez, Francesc Martínez Allende, Enric Casals Chapí i Trinitat Prieto.

MINISTERI DE DEFENSA NACIONAL

Els obrers especialistes de les Indústries Metal·lúrgiques del Nord que hagin estat evacuats i que no estiguin subjectes al servei militar actiu, poden col·locar-se immediatament, puix que es necessiten llurs serveis a les factories navals, als tallers d'Aeronàutica i a les fàbriques dedicades a la producció d'armes i municions. Per a aconseguir-ho hauran de formular instància, en la qual consignaran el nom i els dos cognoms, ofici, tallers on haguessin treballat, amb expressió de quin ha estat el darrer i el salari allí assignat i Sindicat al qual pertanyien. Les sol·licituds hauran d'adreçar-se a la Sots-secretaria d'Armament, a València.

CANTON, aïllat per terra i mar

(CONTINUACIO DE LA PAG. 1)

vora esquerra del qual hi ha Tainan, capital de la provincia.

La marina japonesa s'abstè deliberadament de detenir la navegació entre Tingta i els ports exteriors. El governador està indecís — afirma Domat — i ho prova la tramesa de petits contingents en ajut de l'exèrcit del Govern de Nanquín, que, no obstant, necessita reforços.

AMICS DE LA PAU A SOU DEL JAPO

Toquio, 14. — Comuniquen de Pequín que unes comisions de Pequín i Tientsin de la «Federació per al manteniment de la Pau» dirigiren, en nom de 50.000.000 de xinesos, un telegrama a les autoritats de Nanquín demanant la suspensió de les hostilitats amb els japonesos.

ACTUA L'AVIACIO XINESA

Nanquín, 14. — S'anuncia que uns avions xinesos sobrevolaren per primera vegada la costa nord-est i bombardejaren uns camions de japonesos i dipòsits de municions al port de Tacu. S'anuncia igualment que està en construcció una nova línia de defensa xinesa al llarg de la frontera que separa Hoppi de Honan, al sud de Txitxia, per tal de contenir l'avanç japonès cap a la ribera dreta del riu Groc.

LA CAPITAL DEL SUIYAN A PODER DELS JAPONESOS

Toquio, 14. (Urgent.) — Els japonesos comuniquen l'ocupació de Iwi-Sui, capital del Suiyan, a les deu del matí

ACTIVITAT DE L'AVIACIO NIPONA AL FRONT DE XANG-HAI

Xang-Hai, 14. — Aprofitant el bon temps, l'aviació nipona s'ha mostrat molt activa a tot el front de Xang-Hai i ha bombardejat violentament l'estació del Nord i la via ferrada rera de les línies xineses al sud i a l'oest. Vint-i-dos avions japonesos sortiren cap a Nanquín, però només sobrevolaren la població sis, a les 9'30, i bombardejaren l'aeroport i cinc localitats dels voltants. Per altra banda els japonesos bombardejaren Potung, aquest matí, a conseqüència del foc de fusell que feien els xinesos contra els vaixells de guerra. Després del bombardeig, dos canoners japonesos pujaren a Ouangpu i llançaren ràfagues de metralladora.

Continuen els combats en diversos punts de la província de Xansi, on és difícil seguir el pla d'operacions. Sembla, però, que les tropes nipones, en atacar ahir matí, trobaren forta resistència. Segons les informacions de font xinesa, els japonesos sofriren grans pèrdues.

CANTON, AILLAT PER TERRA I PER MAR

Hong-Kong, 14. — De l'agència Reuter: L'últim enllaç entre Hong-Kong i Canton ha estat destruït aquesta tarda, quan els avions japonesos han bombardejat el ferrocarril de Canton a Wowleen, i han destruït així mateix la línia telefònica de Shektan a Sheklung, prop de la frontera d'Hong-Kong. Amb el riu bloquejat, Canton es troba ara aïllat per terra i per mar. Les autoritats no poden dir quan estarà arranjada la via ferrada. Continua el bombardeig.

UN OBUS A LA CONCESSIO FRANCESA

Xang-Hai, 14. — Un obús disparat per una bateria antiaèria ha esclatat a la concessió francesa i ha ferit un nen.

Al front del Centre es feren 201 presoners

Madrid, 14. — Aquest migdia el general Miaja ha rebut els periodistes com de costum, i en la conversa que sostingueren es parlà de les últimes operacions desenvolupades als fronts del Centre, especialment en un proper a la capital de la República; i el general Miaja manifestà que l'acció portada a terme per l'exèrcit popular s'havia desenvolupat perfectament, puix que havien estat coberts els objectius assenyalats pel comandament i conquistat les posicions que indicà el comunicat oficial del ministeri de Defensa Nacional.

Acabà dient que s'havien fet 201 presoners, entre ells un sergent.

«Reserva i indústries de guerra»

Madrid, 14. — EL SOL, després d'examinar la situació militar que considera en general absolutament favorable a les armes republicanes, escriu:

«La victoria se llama exactamente así: reserva e industrias de guerra. Más harán por ella quienes más ayuden al Gobierno a efectuar la movilización de quintas para su instrucción y capacitación militar y los que se afanen también para hacer hacedero que el pueblo español disponga en su defensa armada de una industria capaz de abastecer con largueza a un gran ejército de operaciones.»

La desapareguda Junta de Defensa de Madrid obsequia el general Miaja

Madrid, 14. — Al quartier general de l'Exèrcit del Centre ha tingut lloc l'acte del lliurament d'una artística medalla de la Delegació de Propaganda i Premsa de la desapareguda Junta de Defensa de Madrid, dedicada al seu digne president, general Miaja.

El senyor Carreño España, com a titular que fou en representació d'«Izquierda Republicana» de l'esmentada delegació, acompanyat del diputat valencià Miguel San Andrés, president de l'Agrupació Local del dit partit, i del senyor Saura, sots-delegat del susdit departament, ha fet lliurament al defensor de la capital de la República de la citada medalla, en l'anvers de la qual figura en relleu la imatge del general i en el revers, diu: «Defensa de Madrid, 19-6-1937».

En l'acte del lliurament hi han estat presents el comissari de Guerra del Centre i el coronel cap del Servei de Fortificacions.

El senyor Carreño España i el senyor San Andrés han tingut frases encomiàstiques per al defensor de Madrid, el qual ha correspost a l'obsequi amb paraules d'agraïment a les persones que el feien objecte de tan grata distinció.

Demà es reunirà la Diputació Permanent de les Corts

València, 14. — La Diputació Permanent de les Corts es reunirà demà, a les dotze de segona convocatòria, ja que a la primera no va poder reunir-se per manca de nombre.

A l'ordre del dia figura la pròrroga de l'estat d'alarma i el suplicatori relacionat amb el diputat Gosàlvez.

Fleques denunciades

Madrid, 14. — El Consorci dels Flequers i Moliners de Madrid, ha facilitat una nota en la qual diu que el dia 3 del mes que som, va ésser denunciada la fleca situada al carrer d'Olózaga, 14, per cobrar el pa de pasta tova al públic al preu de l'especialitat anomenada Viena.

També fou objecte de denuncia el despatx establert al carrer de Rodríguez Sampedro, 55, l'arrendatari del qual exerceix càrrec de responsabilitat en una fleca i per aquesta circumstància subministrava abusivament aquella expenedoria amb perjudici per a la resta.

Per això, la Comissió Gestora del Consorci ha acordat no facilitar pa a l'esmentada expenedoria a partir de demà, dia 15.

NEGRIN S'HA ENTREVISTAT AMB EL PRESIDENT DE LA REPUBLICA

València, 14. — Aquest migdia el cap del Govern ha visitat al President de la República.

Ambdós Presidents han celebrat una llarga conferència.

REUNIO DEL CONSELL NACIONAL DE SEGURETAT

València, 14. — Aquest matí s'ha reunit el Consell Nacional de Seguretat, presidit pel ministre de la Governació.

S'han resolt nombrosos assumptes de tràmit i s'ha continuat l'estudi de la fusió dels cossos d'Ordre Públic.

S'HA REUNIT EL COMITE NACIONAL D'ENLLAÇ U. G. T. - C. N. T.

València, 14. — Sota la presidència de Frederica Montseny s'ha reunit el Comitè Nacional d'Enllaç UGT-CNT.

S'acordà celebrar un acte a València el pròxim dia 24, en el qual parlaran, en representació del Comitè Nacional d'Enllaç de les dues sindicals, García Oliver i Pasqual Tomàs.

SON ESTUDIATS ELS PROBLEMES DE PROVEIMENTS

València, 14. — La Direcció General de Proveïments ha celebrat una reunió del Ple de consellers provincials en la qual han pres part diversos interventors-delegats, sota la presidència de Trifon Gómez.

S'han tractat problemes de proveïments, amb relació a tota la zona de l'Espanya lleial.

Totes les qüestions s'han estudiat amb gran cura i atenció, per tal d'arribar a solucions de la major utilitat.

La reunió s'ha suspès a la una per a reprendre-la a les cinc de la tarda.

COM S'HA D'EFECTUAR LA VENDA DE MONGETES I CIGRONS

Mentre es procedeix al racionament de llegums, i per tal d'evitar confusions i malentesos, que donen lloc a alteracions de l'ordre públic, la Conselleria Regidoria de Proveïments recorda el que segueix:

Primer. Les mongetes hauran d'ésser venudes cuites.

Segon. Els cigrons hauran d'ésser venuts remullats.

Tercer. La venda, a part de les disposicions interiors, és lliure, i en conseqüència els detallistes no podran establir ordre de preferència per cap concepte.

Totes les cooperatives hauran d'acatar les disposicions primera i segona, i no podran vendre a llurs associats els llegums crusos o sense remullar, advertint-los que seran decomisats tots els llegums secs, cigrons o mongetes, que siguin posats a la venda.

Canadà participarà a la Conferència de les Nou potències

Ottawa, 14. — Mackenzie King, primer ministre del Canadà, ha declarat oficialment que el seu país prendrà part a la Conferència de les Nou Potències.

Els delegats es designaran quan s'hagi fixat data per a la reunió.

CANDIDAT LABORISTA ELEGIT A LONDRES

Londres, 14. — Els laboristes han assolit una victòria a les eleccions parcials del barri Nord Islington, on han derrotat al candidat conservador.

Es tractava de substituir un candidat conservador.

QUE CERCA ALEMANYA A PORTUGAL?

Lisboa, 14. — Ahir arribà a Ponta-Delgada el ministre de la Guerra del Reich, general von Blomberg, el qual diu que va a passar-hi unes vacances.

SET MINAIRES MORTS A ESSEN

Essen, 14. — De resultes d'un escapament de grisú han mort set minaires a la mina Nordstern.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

ULTIMA HORA

REPORTATGES-INFORMACIONS-ARTICLES...

Per això els nazis cobdicien el subsol d'Espanya...

LES RESERVES DE METALL NO COBREIXEN LES NECESSITATS DE LA INDUSTRIA

ENCARA QUE LOEB DISSIMULA I DIU QUE ES PER MANCA DE BRAÇOS

Berlin, 14.—El coronel Loeb, cap de l'Oficina de matèries primeres alemanyes, pronuncià anit, en una reunió de tècnics, un discurs en el qual donà compte dels resultats del primer any de Pla de Quatre anys. Declarà que el sòl alemany conté una abundant quantitat de metalls. Les reserves no basten, però, per a cobrir les necessitats de la industria nacional, a conseqüència de la manca de braços, cosa que fa impossible la ràpida explotació exigida per la industrialització moderna. Després afegí: «Per això les mesures proposades són tan importants. Permeten, en efecte, reduir en la mesura d'allò possible, la importació de metalls pesats. Per a aquests intercanvis Alemanya disposa de metalls lleugers i productes artificials.»

Anuncià a continuació que Alemanya havia de conquistar l'autarquia en l'aspecte de la fusta. Es un deure nacional substituir la fusta pel carbó.

Del meu bloc de guerra

Una trinxera inactiva

Hem deixat el cotxe a la carretera.

Grimpant per la muntanya hem arribat al lloc de comandament de la quarta companyia. Aquest lloc de comandament avançat no es distingeix en res dels que hi ha pels fronts del Sud, d'Aragó, del Centre.

Una paridera construïda de pedres i fang, llenya i fulles verdes per la teulada i un parell de fusells vigilants a la porta (?). A l'interior, una habitació fosquissima i un llumet de carbur penjat al sostre.

—No hem pogut connectar l'«electra», car la Central «està» amb els feixistes —ens diu el sergent que ens ha servit de guia.

Dintre mateix de la fosca saleta hem encaixat la mà de nombrosos companys; n'hi ha que no els hem vist mai, però els copets a l'espatlla es succeeixen. Els nois estan contents, porten tres mesos de parapet i els agrada parlar una estona amb el qui puja d'«abaix».

—Us presento el tinent P. —ens diu el sergent.

He encaixat la seva aspra mà.

—I teniu molt lluny els parapets? —he preguntat.

Ningú no contesta; no obstant, observo que tots riuen. El tinent P. ens fa una rialleta maliciosa i passa endavant, i quan ja es troba uns cinc metres lluny de nosaltres, ens crida:

—Passeu!

Junt amb els companys del lloc de comandament, el tinent F., que ve amb nosaltres, i el company xofer P., hem tirat amunt.

—En guerrilla —crida novament el tinent P.— si no voleu rebre!

Ens hem adonat que els parapets més avançats els tenim als nassos.

*

A les avançadetes hi ha bastanta tranquil·litat; l'enemic té cura de fer explotar barrinades per tal de fortificar-se millor. Unicament «parlen» els fusells i un parell de metralladores.

Els minyons de la quarta companyia romanen aferrats darrera les aspitlleres de la trinxera, ensenyant la fina i empavonada baioneta del fusell republicà. El tinent P. ens va ensenyant els llocs on l'enemic té xarxes de filferro, fortificacions, cuines, fortins, etc.

—Ahir hauríeu d'haver vingut! —ens diu un noiet de Ripoll.

—Activitat?

—Si, una mica. Feia uns quants dies que l'enemic ens estava empipant amb foc de fusell, però amb bales explosives, i ahir decidirem localitzar-los. Amb un tanc i una expedició de voluntaris, ens desplegàrem en guerrilles... Ahir hauríeu d'haver vingut! —repeteix, mentre dispara l'arma.

*

Es va fent fosc.

El sol ja s'ha amagat totalment per darrera de les muntanyes, la claror va minvant i l'observació al camp enemic es va fent amb moltes dificultats. Pel flanc esquerre veiem la figura d'un home que es va aproximant als nostres rengles.

—Un que es passa!

Utilitzem els prismàtics i podem localitzar un soldat que ve a les nostres línies mig arrossegant-se per terra.

—Es un soldat feixista! —crida un caporal, mentre un soroll metàl·lic ens assabenta que carrega el mànser.

—Que no tiri ningú! —crida el tinent.

Estirats a terra, els nostres minyons salten dels parapets i avancen en direcció al lloc on es troba el foraster. Són uns moments d'emoció.

—«Alto»! —sentim que crida un dels nostres.

—No tiris, que sóc jo! —exclama el que ve.

—Es el Ramir! —exclamen tots.

*

Ramir —cap pelat i guerrera mig vermellosa— ha passat un mal moment.

—Què feies allà baix?

—Tinc preparada una trampa per a caçar perdius.

Els companys feliciten l'heroïcitat de Ramir —cap pelat i guerrera mig vermellosa— «el de Ripoll», que és com li diuen. No obstant el seu tinent l'ha renyat bastant seriós:

—D'aci no pot sortir ningú sense el meu permís.

Ens acomiadem.

La fosquissima habitació del lloc de comandament es veu illuminada per la dèbil llum de carbur. Enmig de tenebres repetim l'encaixada a tots els companys. Ara ja som amics de veritat. De retorn al lloc on hem deixat el cotxe, P. clava una forta ensopegada contra una llauna de sardines.

—Maleït sigui...!

I, un xic més calmat, ens diu:

—Veus? Aquestes llaunes haurien de protegir les nostres avancadetes, i si algú s'aproximés a les nostres línies, en ensopegar-hi farien soroll i aviat el podríem localitzar. A l'Aragó ho feiem...

J. LORENZO MILAN

Canredondo, 8-10 37.

ERNEST VIDAL I JOAN GILI, CAMI DE BELGICA, EN EL CAMIO EN EL QUAL TRANSPORTAREN LES SEVES MAQUINES

Esportius que deixen en bon lloc el nom de l'Espanya republicana: ERNEST VIDAL i JOAN GILI, TRIOMFADORS A BÈLGICA i ANGLATERRA, RETORNEN A CASA NOSTRA.

Malgrat la nostra posició contrària al desplaçament d'esportius a l'estranger, reiteradament manifestada ja per altres companys des de les columnes del nostre diari, i a despit del temps transcorregut, no ens dol pas avui, sinó ben al contrari, parlar dels èxits aconseguits pels motoristes Vidal i Gili, en llur actuació al Gran Premi d'Europa, a darrers de juliol a Francorchamps (Bèlgica), i al Gran Premi de l'Ulster, celebrat a Belfast.

Quan les planes dels diaris han donat compte en aquests últims temps de la sèrie d'esportius que aprofitant-se de les facilitats que els havien estat donades en llur anada a l'estranger, han desertat del deure que com a espanyols en aquesta hora a tots ens pertoca, és just remarcar el cas de Vidal i Gili, que retornen victoriosos al nostre país, per a collaborar i compartir en la lluita i sacrifici que el moment present ens imposa. Vidal, afectat durant la seva estada a l'estranger per l'ordre de mobilització de la seva lleva, s'ha incorporat tot seguit al gloriós exèrcit de la República, i es troba ja de dies prestant els seus serveis — en aquest cas singularment valuosos — en una unitat motoritzada. Ernest Vidal, el popularíssim campió, figura rellevant entre els millors europeus, desestima les proporcions avantatjoses que podien oferir-se-li fora de casa nostra, per ocupar un lloc obscur i anònim entre les fileres que combaten per la República i la Llibertat.

El compliment del deure no mereix, és cert, ésser exalçat, però no podem resistir-nos en aquest cas de fer-ho, per a exemple i vergonya dels que traint una confiança donada han desertat del lloc que els corresponia. Vidal i Gili, com a esportius i com a antifeixistes, han honrat dignament els colors de la nostra ensenya, per la qual la nostra joventut dóna la sang i la vida a tots els fronts de la península.

ELS GRANS PREMIS EUROPEUS

Hem tingut ocasió un d'aquests dies de parlar amb Gili, el qual s'ha prestat a donar-nos detalls de la seva darrera actuació. Haguessim també volgut fer-ho amb Vidal, però aquest es troba ja a València, complint els seus deures militars.

Gili em dóna compte de com fou planejada i organitzada la sortida, d'acord amb el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya i donant-li un caràcter de participació oficial en les grans curses de ressonància mundial que tenien pensament de concórrer. Era una bona oportunitat de mostrar gallardament els colors nacionals i republicans en els Grans Premis europeus, i aquesta no fou desaprofitada amb fins a la propaganda.

Fou d'aquesta manera que Vidal i Gili disposaren d'un camió per trasladar llurs màquines a l'estranger i obtingueren les facilitats necessàries per al desplaçament. Un camió amb unes vistoses inscripcions que denotaven la procedència i l'objecte, recorreria tot França i Bèlgica i demostraria arreu la pujança moral i esportiva de l'Espanya republicana, a despit de la contingència de la lluita. No era precisament un viatge de plaer per Vidal i Gili, rellevant-se en la conducció de l'auto, franquejant les mil i una dificultats duaneres, tenint cura de la preparació de les màquines, i tot això amb uns limitadíssims mitjans econòmics. «Amb tot — ens diu Gili — sortirem amb més ganes que mai de fer un bon paper i que tot resultés amb èxit.»

A BELGICA

Després de vèncer una sèrie de dificultats, els nostres corredors prenen la sortida pel Gran Premi d'Europa a Francorchamps, davant d'una gran multitud que ha acudit per a presenciar la cursa. Gili, amb la seva Norton 350 cm., i Vidal, amb la Rudge 500. Bones màquines, preparades amb amor i cura per ells mateixos, però que no poden igualar-se a les que munten els millors especialistes, arrenglerats també al Gran Premi. La cursa, no obstant aquest desavantatge pels nostres, es desenvolupa magnificament al seu favor. Gili, situat en els primers llocs durant tota la cursa, es veu obligat a abandonar per avaria. Vidal es classifica en quart lloc al davant de grans campions i amb millors montures. La cursa és guanyada per Juthrie. En segon i tercer lloc es col·loquen Witte i Chrisler, campionissims amb excel·lent preparació. El paper de Vidal, doncs, és destacat i demostra les enormes possibilitats del nostre campió.

A IRLANDA

Després embarquen, ells i màquines, cap a Anglaterra. A Harwic, port d'arribada, són retinguts per la policia durant una colla d'hores. Els diaris de dretes, simpatitzants alguns d'ells dels facciosos espanyols, assabentats de l'arribada de Vidal i Gili han fet córrer que vénen a participar a l'«Ulster» per compte del «Govern» de Salamanca. Aquest infundi ha motivat la detenció, obeint les ordres del Govern anglès que vol evitar, segurament, les reaccions que poden produir-se entre les grans masses de simpatitzants de la República espanyola que hi ha a Harwic. Aclarada la veritable procedència dels corredors catalans i amb la intervenció del nostre ambaixador a Londres, són a la fi deixats en llibertat. Un incident que prova el concepte que mereixen els facciosos a l'estranger i que contrasta amb el de la nostra República.

Tot això ha promogut quelcom d'enrenou, que es tradueix en una major expectació per veure córrer els «racers» catalans a l'«Ulster Gran Premi», que té lloc a Belfast (Irlanda del Nord).

Els millors corredors mundials prenen la sortida... Woods, Mellors, Foster... Màquines ràpides, potents, acuradament preparades; cuidadors, mecànics; cases i marques interessadissimes en l'èxit dels seus... Al costat de tota aquesta organització, de tots aquests elements, hi ha els nostres dos homes, que compten únicament amb unes maquines discretes i una voluntat increbantable.

No obstant aquestes condicions desfavorables, Vidal i Gili no desmaien i realitzen una gran cursa. Vidal, però, despres de molts quilòmetres, situat enmig dels asos en un tercer lloc, es veu obligat a abandonar per manca d'oli. A penes s'ha pogut entrenar en el circuit i no ha calculat amb precisió les necessitats de la seva màquina. Woods, també, el gran campió, i encara d'altres, abandonen, obligats per la duresa de la cursa. Gili es mante en bona posició i aconsegueix un cinquè lloc. Una bona actuació amb la seva Norton 350! A darrera d'ell arriben qualificats campions Wellors s'emporta el triomf, amb una mitjana horària impressionant.

DE TORNADA

Aquesta ha estat l'actuació dels motoristes catalans en aquesta sortida a Bèlgica i Anglaterra. Bon punt finalitzada han retornat a Espanya per a collaborar des del seu lloc en la lluita que ens apropa cada dia més a la victòria final.

Contraris per principi als desplaçaments d'esportius a l'estranger, en els moments que el millor de la nostra joventut lluita aferrissadament a totes les trinxeres de la península, hem de sentir-nos satisfets del resultat del de Gili i Vidal, els dos grans motoristes catalans i antifeixistes conscients del deure.

Vidal i Gili són uns veritables esportius, dignes representants d'una joventut que lluita i mor en defensa de la causa republicana.

Ernest SALUDES

BELGICA, 1914 CATALUNYA, 1937

Des de la meva arribada a Barcelona he tingut ocasió de presenciar dos bombardeigs que la ciutat ha sofert aquests darrers dies, i he pogut apreciar les repercussions que ha produït a la ciutat. He assistit al moment dolorós de l'arribada de les víctimes a l'Hospital Clínic i he pogut veure imprès el rostre del poble ensems que el dolor que experimentaven, indignació que els causaven aquests bombardeigs dels assassins feixistes que vénen a atacar la població civil indefensa i que està a la mercè de les bombes, tràgics missatgers de la mort.

Tothom mentre expressa la seva natural indignació, es pregunta el perquè d'aquests bombardeigs, tota vegada que no tenen cap objectiu militar.

Això em fa fer una comparació, un paral·lelisme entre la situació dels espanyols d'avui i la situació en què es trobà durant quatre anys el poble de Bèlgica durant la guerra del 1914 al 1918.

Aquests bombardeigs tenen una altra importància que la de qualsevol punt militar estratègic, tota vegada que es tracta de desmoralitzar la població civil i militar a la rereguarda del front.

Durant quatre anys Bèlgica va sofrir al mateix temps que la guerra la situació més difícil i inaguantable que hom pot imaginar. Efectivament, l'Estat major alemany tenia com a un dels objectius principals desmoralitzar per tots els mitjans la població civil de Bèlgica, per tal que aquesta desmoralització tingués una repercussió al mateix front de guerra. Bèlgica, però, sabé resistir d'una manera meravellosa durant quatre anys d'ocupació alemanya totes les vexacions i atropells que hom pugui imaginar.

Des dels primers dies de l'ocupació alemanya varen començar els martiris i els sofriments per a tothom. Amb el pretext que la població civil havia tirat contra els soldats alemanys, els pobles de Visé, Tamines, Aerschot, Dinant, Lovaina i molts d'altres foren incendiats i els homes afusellats. Tan sols a Dinant, i en una sola vegada, varen ésser afusellats més de sis-cents homes, i en les mateixes proporcions a les altres viles i pobles ocupats pels teutons.

Els homes que varen quedar en vida se'ls varen endur cap Alemanya, a les presons i als camps de concentració, on molts d'ells deixaren la vida.

A cada raid que els aliats feien sobre la Bèlgica ocupada, tothom havia de suportar les conseqüències, i els ajuntaments pròxims d'allà on havien passat, rebien com a càstig una multa de diners i de proveiments. A Brusselles sol, cada raid li costava de cinc a deu milions de francs, i per a castigar el poble, els alemanys prohibiren a la població civil de sortir de llurs domicilis des de les set del vespre endavant, per tal que els carrers restessin aquells dies totalment deserts.

El que ha sofert aquell poble és senzillament inenarrable, perquè si bé molts dels homes eren a la guerra, els joves i els vells que no havien pogut servir a l'exèrcit belga en la seva retirada a França, eren enduts cap Alemanya com a bens i deixeven les mares, les filles i els petits infants en el més complet abandonament.

Aquesta heroica població es trobava cada dia amb el terrible dilema de no saber si l'endemà podria menjar, puix que els alemanys els havien pres i els seguien prenent tot el que trobaven. Per donar-vos una idea del que era la vida d'aquella pobra gent, us diré que als pobles que es trobaven prop del front no podien tenir llenya per a fer foc, i tenint en compte que el país és molt fred i que els alemanys havien també requisat el carbó, havien de reunir-se diverses famílies en una sola casa per tal de poder escalfarse.

Per a menjar tenien de 200 a 250 grams de carn per setmana, i les patates que, com molts sabeu, és l'aliment principal del belga eren invisibles i les que es trobaven s'havien de pagar a pes d'or. Amb el pa s'esdevenia una cosa per l'estil, i si no s'hagués creat el Comitè americà de proveiments, puc assegurar que en acabar-se la guerra una gran part d'aquest magnífic i dissortat poble hauria desaparegut.

La resistència passiva de la població civil belga, com tothom sap, causà l'admiració del món, precisament perquè no es deixà desmoralitzar per res ni per ningú durant els quatre anys que sofrí el jou de la bota alemanya, i resistí tots els atacs i totes les combinacions de l'Estat Major alemany per a desmoralitzar-lo. Però també conegué la joia i l'alegria de poder veure la tornada dels seus fills que varen entrar al país pocs dies després de l'11 de novembre del 1918, després d'haver vençut gloriosament els teutons.

No pèrdeu de vista que un exèrcit que es desmoralitza perd totes les batalles, i el mateix passa als pobles que es deixen portar per la desmoralització, que ajuden a la pèrdua d'aquestes batalles.

No oblideu el que va dir Clemenceau: que ell guanyaria la guerra perquè seria el que resistiria el darrer quart d'hora.

(Per Jaume Mir, delegat del Comissariat de Propaganda a Brusselles.)

COPS D'ESTAT, CRIMS, ESPIONATGE...

L'ORGANITZACIO I LES AVENTURES DE L'EXERCIT RUS BLANC, RESIDENT A PARIS

L'EXERCIT BLANC, ABANS

La desaparició —alguns diuen la «dimissió»— del cap suprem de l'exèrcit blanc, el general Miller, ha cridat l'atenció una vegada més respecte a l'organització dels emigrats russos.

La Unió Militar General, fundada l'any 1924, reuneix sota aquest nom els antics soldats de Wrangel —cap del «Govern rus», reconegut per Alexandre Millerand, l'11 d'agost del 1920, alguns mesos abans de la derrota definitiva dels exèrcits blancs a Crimea— als quals s'ajuntaren els escapats de les altres formacions voluntàries disseminades per tot el món.

Reunides a Gallipoli, les deixalles de les divisions tsaristes foren repartides aleshores entre Iugoslàvia i Bulgària, on subsistiren gràcies a les subvencions dels Governs del Bloc Nacional francès, els quals, com hom sap, havien ja financat —dos milions de francs or— les aventures de Koltxak, Denikin, Miller, etc.

A Bulgària, els soldats blancs, sota les ordres dels generals Kutiepov, Zenklevitx i Ieroguin, collaboraren activament al cop d'Estat militar d'abril del 1923, que bandejà el Govern de Stambulisky i féu més de 30.000 víctimes, entre les quals hi havia el President del Consell, salvatgement assassinat després d'obligar-lo a cavar la seva tomba.

L'any següent l'exèrcit de Wrangel era transportat a França i a Txecoslovàquia.

FA POC...

Es del 1924 que data aquesta pacífica invasió de soldats blancs que ha donat a certs barris de París i a molts recons dels suburbis obrers un pujat perfum eslau.

L'efectiu dels emigrats russos es triplica en alguns mesos.

Xofers de taxis, manobres més o menys qualificats, servidors de «boite de nuit» o dansarins mundans, els innombrables oficials del tsaró Wrangel —quan l'evacuació de Crimea el quarantà per cent dels escapats embarcats a bord dels vaixells de l'Entesa portaven galons daurats— ocuparen Passy, Vaugirard, Levallois i Billancourt.

La província va rebre, també, el seu contingent.

L'eufòria econòmica en què aleshores vivia França, la formidable represa industrial, que requeria una abundant mà d'obra, permeteren absorbir fàcilment aquests «treballadors» d'una tècnica ben sumària.

FAÇANA

La Unió Militar General tingué per finalitat confessable la de mantenir la cohesió i la disciplina dels ex batallons Wrangel i de reunir, sota llurs velles banderes i llurs caps, els supervivents dels exèrcits blancs. Això en vistes a una acció eventual contra la URSS.

El 1926 aquestes formacions, si hem de creure «El Sentinella», òrgan oficial de la Unió, comptaven a França uns 60.000 homes.

Durant els anys següents, i fins al 1932 la prosperitat de la Unió Militar General sembla impressionant.

El seu Anuari, «L'Exèrcit i la Flota», enumera damunt de més de 150 pàgines els Estats Majors, formacions, centres militars, acadèmies i escoles de cadets de l'«exèrcit imperial rus que ha sabut conservar els seus quadres i preparar la joventut emigrada que deurà rellevar-lo»

ENTRE BASTIDORS

Si la reconquesta de la terra russa i el restabliment dels Romanov resta l'objectiu ideal de la Unió Militar General, aquesta en realitat es consagra a fetnes més concretes i més confidencials.

La primera és la de proporcionar a la direcció dels grans establiments industrials observadors oficiosos encarregats de vigilar, a les fàbriques i als tallers, els obrers francesos i els emigrats suspectes. Cursos especials de «tècnica policiaca», dirigits per ex-gendarmes o antics confidents tsaristes, són fundats amb aquesta finalitat.

La segona és la de crear, al marge dels «deuxièmes bureaux» oficials, un servei d'informacions i d'investigacions, que treballa, segui per compte propi, segui per compte dels Estats Majors estrangers.

Al cap d'aquest departament s'hi trobaran successivament el coronel Zaitzev, els generals Sekretev, Xalitov i Burkul. Aquest darrer és el mateix del qual tant s'ha parlat a propòsit de la desaparició del seu cap, el general Miller.

Aquest és el veritable balanç de l'activitat de la Unió Militar General, la primavera del 1932.

NUVOLS

Es el 6 de maig del 1932, a la vigilia del segon torn de les eleccions legislatives, que semblaven favorables a les esquerres, que Gurgulov assassina el President Doumer, sota els mateixos ulls del Prefecte de Policia, Paul Guichard.

Aquesta data marcarà l'inici de la ràpida descomposició de les organitzacions militars russes.

Malgrat que el gest de l'assassí aparegui com el d'un boig isolat —encara que Gurgulov hagi estat en contacte amb la Confraria de la Veritat Russa i amb el grup dels Tocsin, els «cagulards» del moviment tsarista— ha tingut, però, la virtut de cridar l'atenció sobre els antics soldats blancs i llurs maquinacions

«La Renaixença», el diari monàrquic, ha publicat alguns dies abans del crim unes invocacions a l'assassinat, que, si més no, cal qualificar de ben inoportunes.

El general Miller, que substitueix Kutiepov després de més de dos anys, pressentint el perill que pot córrer la Unió Militar General, i obeint sens dubte gestions oficioses, però imperatives, frena enèrgicament l'activitat clandestina dels seus segons, que, d'altra banda, ja havia intentat restringir des de la seva presa del poder.

Miller, però, es troba també encarat a una greu crisi interior.

EL COMENÇAMENT DE LA FI

La desaparició de Kutiepov, l'adveniment de Hitler, l'evolució interior de Rússia han sembrat, en efecte, la inquietud a la Unió.

Miller, personatge sense prestigi, ha vist alçar-se contra d'ell i agrupar-se entorn de Denikin bastants veterans de Crimea.

El triomf del nazisme a Alemanya causa sensació en nombrosos membres de la Unió, partidaris del gran duc Ciril, i monàrquics intransigents, de tendències racistes, adherents a la Jove Rússia del general Biskuspy, agent hitlerià. Tots aquests deixen París per Berlin, on el Führer invita els soldats blancs

Finalment, i sobretot, el temps no ha passat en va. La fe vacilla en molts i el pacient treball dels Soviets ha donat ja els seus fruits. Una Rússia en la qual l'exèrcit es honorat i ocupa un lloc preponderant, apareix ara a certs oficials del tsar, presos per l'enyorament, com habitable, i l'adhesió a la URSS del general comte Inyatiev no és pas l'única.

Els «joves», guanyats per l'ambient francès dintre el qual s'han criat, es desinteressen d'una causa que cada dia els sembla més estrangera. Si militen, ho fan enquadrats en les lligues feixistes faccioses: A. F., Front Nacional, Franciestes.

AVUI

Els esdeveniments d'Espanya accentuaran encara la desunió en el si de la Unió Militar General.

Des dels inicis de la revolta, Miller, al qual l'arribada al Poder del Front Popular francès incita encara a redoblar la prudència, proclama la neutralitat de l'associació i s'oposa a qualsevol reclutament a benefici de Franco.

Aquesta actitud expectant, violentament combatuda, provoca una nova escissió.

El general Burkul, l'ex-cap del servei d'informacions de la Unió, se'n va, emportant-se'n els seus amics, i recluta obertament per a Franco entre els seus antics companys

L'atmosfera s'espeseix, carregada d'electricitat, i si cal creure la correspondència trobada damunt el cos del general blanc Anatoli Fock mort davant de Quinto, en els rengles rebels, l'eliminació de Miller és a l'ordre del dia.

¿Tot plegat és suficient per a relacionar l'«affaire» de Brest i els atemptats terroristes de París amb la desaparició voluntària o forçosa del cap de l'exèrcit blanc?

Potser aviat ho sabrem...

M. S.

Cal retirar dues barraques existents a la Plaça de Cata unya

A l'Ajuntament, que tant es preocupa per a l'adecentament de la ciutat, vojem demanar-li una mesura urgentissima, complementària de la disposició que va prendre iemps enrera relativa a la retirada de barraques i altres destorbs de la via pública.

Perque el fet es que al punt mes centric de Barcelona, a la plaça de Catalunya xamfra Vergara, hi queden encara dues grans barraques. Aprofitant el capvespre, ciutadans indignes fan servir les parets d'aquestes construccions de mingitori, i això en gran escala, fins al punt que al vespre el lloc es fa intransitable.

Una d'aquestes dues barraques va servir per a la venda de llibres, i ara ja fa molt temps que resta tancada. L'altra, es una dependencia del Comissariat de Propaganda, el qual trobarà prou boligues centriques per tal de traslladar el servei que s'exercèix a la barraca.

Si no existissin prou motius d'higiene, la dignitat de la plaça que porta el nom de Catalunya, exigiria ja el ràpid desmuntatge i la retirada de les esmentades barraques.

© Archivos Estatales, cultura.gob.es

ARCHIVOS ESTATALES